

การผสมพันธุ์และคัดเลือกพันธุ์มะละกอสายพันธุ์แท้จากพันธุ์ลูกผสมที่ผ่านการคัดเลือก
Hybridization and Selection of Inbred Lines from Selected Hybrid Papaya Cultivars

นางสาวรัชณี ศิริยาน^{๑/} นายธวัชชัย นิมกักรัตน์^{๑/} นางสาวสุภาวดี สมภาค^{๑/}
นางสาวจันทนา โชคพาชื่น^{๑/} นายสมพงษ์ สุขเขตต์^{๑/}

บทคัดย่อ

ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษได้รวบรวมพันธุ์มะละกอพันธุ์ต่างๆ ปลุกคัดเลือกจนกระทั่งได้พันธุ์แท้ การทดลองนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อจะผสมข้ามระหว่างมะละกอพันธุ์แท้ ได้มะละกอลูกผสม ผสมตัวเองและคัดเลือกให้ได้สายพันธุ์แท้พันธุ์ใหม่ ดำเนินการในมะละกอพันธุ์แท้จำนวน ๑๒ สายพันธุ์ ผสมข้ามเพื่อสร้างลูกผสม F_๑ ได้ทั้งหมด ๒๑ คู่ผสม นำเมล็ด F_๑ จำนวน ๑๓ สายพันธุ์ปลุกในแปลงปลูกและคัดเลือกผสมตัวเองให้ได้มะละกอรุ่น F_๒ นำเมล็ด F_๒ และ F_๓ มาปลูกและคัดเลือกต่อไปปี ๒๕๕๗ จำนวน ๑๗ สายพันธุ์ ผลการทดลองสามารถคัดเลือกและแบ่งสายพันธุ์มะละกอได้เป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ มีน้ำหนักผลน้อยกว่า ๑ กก. สามารถคัดเลือกได้มะละกอผลเล็ก จำนวน ๒ สายพันธุ์ คือ พันธุ์ HF๓๔F_๒-๕๗ มีน้ำหนักผล ๕๓๒.๕๕ กรัม เนื้อสีส้มแดงและมีค่า TSS สูงสุด ๑๔.๔๘ % และพันธุ์ HF๓๖F_๒-๕๗ มีน้ำหนักผล ๙๒๕.๗๕ กรัม เนื้อสีส้มแดง ค่า TSS ๑๓.๓๗ % และกลุ่มที่ ๒ พันธุ์มะละกอที่มีน้ำหนักผลมากกว่า ๑ กก. สามารถคัดเลือกได้พันธุ์มะละกอผลใหญ่ เนื้อสีส้มแดง จำนวน ๔ สายพันธุ์ โดยพันธุ์ที่มีลักษณะดีที่สุดคือ HF๕๗F_๒-๕๗ รองลงมาคือ HF๕๓F_๒-๕๗ HF๕๕F_๒-๕๗ และ HF ๓๘F_๒-๕๗ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังคัดเลือกได้พันธุ์มะละกอผลใหญ่น้ำหนักมากกว่า ๑ กก. เนื้อสีเหลือง จำนวน ๑ สายพันธุ์ คือ HF๕๖F_๒-๕๗ ซึ่งสายพันธุ์เหล่านี้จะถูกประเมินเพื่อใช้ในงานปรับปรุงพันธุ์มะละกอในอนาคต

^{๑/}ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ

Abstract

Si Sa Ket Horticultural Research Center had collected papaya cultivars from various sources. These cultivars were planted and self-pollinated to improve the purity of the lines. The objective of this study was to crossed for hybrid papaya. The hybrid papaya lines were self-pollinated to be new inbred lines. The experiment had conducted in ๑๒ papaya varieties. These varieties were crossed between varieties for F_๑ hybrid seeds. The crossing produced ๒๑ hybrid papaya lines. Thirteen lines were planted and produced F_๒ seeds. Seventeen hybrid papaya lines were planted in ๒๐๑๔. The result can be selected and divided hybrid papaya into ๒ groups. The first group, the fruit weighed less than ๑ kg. There were ๒ lines in this group. The HF๓๔F_๒-๕๗ weighed ๕๓๒.๕๕ gram, orange-red ripe flesh with highest TSS of ๑๔.๔๘ %. The HF๓๖F_๒-๕๗ weighed ๙๒๕.๗๕ gram, orange-red ripe flesh with TSS of ๑๓.๓๗ %. Group ๒, the fruit weighed more than ๑ kg. There were ๔ lines in this group. The best lines were as follow,

including HF๕๗F๕-๕๗, HF๕๓ F๕-๕๗, HF๕๕ F๕-๕๗ and HF ๓๘ F๕-๕๗. In addition, this study can be selected the papaya weighed more than ๑ kg with yellow ripe flesh. This variety will be evaluated for papaya breeding program in further.

คำนำ

มะละกอเป็นพืชที่สามารถบริโภคได้ทั้งผลดิบและผลสุก โดยเฉพาะผลดิบเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคเพื่อทำส้มตำ และผลสุกใช้บริโภคสด นอกจากนี้มะละกอยังมีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมแปรรูปหลายชนิด กรมวิชาการเกษตรได้ปรับปรุงพันธุ์มะละกอและเผยแพร่สู่เกษตรกร ได้แก่ พันธุ์แขกดำศรีสะเกษ เนื้อสีแดง และพันธุ์แขกดำท่าพระ เนื้อสีเหลือง ทั้งสองพันธุ์เป็นพันธุ์ที่มีผลขนาดใหญ่ น้ำหนักผลมากกว่า ๑ กก. (ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ, ๒๕๔๓) และพันธุ์ขอนแก่น ๘๐ ซึ่งเป็นพันธุ์ผลเล็กและบริโภคสุก น้ำหนักผลเฉลี่ย ๘๐๐ กรัม (วิไล, ๒๕๕๑) ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ได้รวบรวมพันธุ์มะละกอสายพันธุ์ต่าง ๆ จากทั้งในประเทศและต่างประเทศ (อุทัยและคณะ, ๒๕๓๕) คัดเลือกพันธุ์ได้สายพันธุ์บริสุทธิ์ มีลักษณะดีเด่นด้านการเกษตร และลักษณะอื่น ๆ แตกต่างกันตามลักษณะของแต่ละพันธุ์ ดังนั้น ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ จึงได้นำพันธุ์มะละกอพันธุ์แท้ต่าง ๆ มาผสมข้ามพันธุ์เพื่อสร้างมะละกอลูกผสม พันธุ์ลูกผสมที่ได้จะถูกคัดเลือกเพื่อหาคู่ผสมที่ดีเด่นในด้านการเกษตรคือ ให้ผลผลิตสูง ออกดอกติดผลเร็ว ต้นเตี้ย แข็งแรง มีลักษณะทนทานหรือต้านทานโรค ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้ดี และมีลักษณะผลตรงตามความต้องการของตลาดทั้งในรูปบริโภคดิบ สุกและการแปรรูปในระดับอุตสาหกรรม

วิธีดำเนินการ

- **อุปกรณ์** ได้แก่ มะละกอพันธุ์แท้เพื่อเป็นพันธุ์พ่อแม่ จำนวน ๑๒ พันธุ์ ได้แก่ แขกดำดำเนิน แขกนวล ปากช่อง Maradol Mexico amarilla SEW Meaxico Indonesia ได้หวัน ขอนแก่น๘๐ สีทอง ฮาวาย และฮอลแลนด์ ปุยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ๑๒-๒๔-๑๒ ๑๓-๑๓-๒๑ ปุยคอก ปูนขาว สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ป้ายแท็ก กระดาษคลุมดอก ฯลฯ

- วิธีการ

๑. ปลูกมะละกอสายพันธุ์แท้ทั้ง ๑๒ พันธุ์ เมื่อต้นมะละกอออกดอก ผสมข้ามระหว่างพันธุ์ ได้ลูกผสม F_๑ เมื่อผลมะละกอสุก เก็บเมล็ดมะละกอ F_๑ มาปลูกคัดเลือกพันธุ์แบบต้นต่อแถว และผสมตัวเองได้เมล็ดลูกผสม F_๒ นำเมล็ดมะละกอลูกผสม F_๒ ปลูกและผสมตัวเอง จนกระทั่งถึงรุ่นที่ ๕ (F_๕) เพื่อให้ได้มะละกอลูกผสมที่มีลักษณะดี ผลผลิตสูง มีความทนทานโรคจุดวงแหวน คุณภาพเป็นที่ยอมรับของตลาด

๒. การบันทึกข้อมูล

- บันทึกข้อมูลพัฒนาการของการเจริญเติบโต ผลผลิต และคุณภาพตามข้อมูลลักษณะประจำพันธุ์ของ IPGRI (๑๙๘๘)

- ประเมินผลผลิตและคุณภาพของมะละกอ เปรียบเทียบกับพันธุ์คัดเดิมตามหัวข้อของหลักเกณฑ์การคัดเลือกพันธุ์

มาตรฐานการคัดเลือกพันธุ์ แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม

กลุ่มที่ ๑ น้ำหนักผล ๑-๑.๕ กก.

๑. รูปร่างผลเรียวยาวหรือกลมยาว
 ๒. ความหนาเนื้อมากกว่า ๒.๕ ซม.
 ๓. ช่องว่างภายในผลแคบน้อยกว่า ๒๐% โดยปริมาตร
 ๔. เนื้อสุกสีส้มหรือเหลือง รสหวาน ปริมาณ soluble solids มากกว่า ๑๒ เปอร์เซ็นต์
- กลุ่มที่ ๒ น้ำหนักผลมากกว่า ๑.๕ กก.
๑. รูปร่างผลเรียวยาวหรือกลมยาว
 ๒. ความหนาเนื้อมากกว่า ๒.๕ ซม.
 ๓. ช่องว่างภายในผลแคบน้อยกว่า ๒๐% โดยปริมาตร
 ๔. เนื้อสุกสีส้มหรือเหลือง รสหวาน ปริมาณ soluble solids มากกว่า ๑๒ เปอร์เซ็นต์

- เวลาและสถานที่ เริ่มต้น ปี ๒๕๕๔ สิ้นสุด ปี ๒๕๕๘ รวม ๕ ปี
สถานที่ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ

ผลการทดลองและวิจารณ์

ในปี ๒๕๕๔ ได้คัดเลือกต้นพ่อแม่พันธุ์มะละกอทั้ง ๑๒ พันธุ์ จากแปลงทดลองเรื่อง การรวบรวม ศึกษา และจำแนกพันธุ์มะละกอ ซึ่งได้ปลูกรวบรวมพันธุ์มะละกอและมีการผสมตัวเองจนได้มะละกอที่มีความคงตัวเป็น พันธุ์แท้ เตรียมการผสมข้ามพันธุ์มะละกอ เตรียมต้นแม่โดยคัดเลือกดอกมะละกอที่จะบานในวันรุ่งขึ้น ใช้ปากคีบ ปลายแหลมเปิดกลีบดอกออก และใช้ปากคีบดึงเกสรตัวผู้จากดอกออกให้หมด ใช้ถุงกระดาษแก้วคลุมดอกไม้ หลังจากนั้นคัดเลือกดอก reduced elongata จากต้นพันธุ์พ่อที่จะบานในวันรุ่งขึ้น ใช้ถุงกระดาษแก้วคลุมดอกไม้ เอาไว้ เช้าวันรุ่งขึ้นให้เด็ดดอกจากพันธุ์พ่อที่คลุมไว้ที่บ้านเดิมที่แล้ว เด็ดกลีบดอกออก นำมาผสมกับดอกมะละกอ พันธุ์แม่ โดยเปิดถุงกระดาษที่คลุมดอกต้นแม่ออก ใช้ละอองเกสรจากต้นพันธุ์พ่อป้ายลงบนป้ายเกสรตัวเมีย แล้วใช้ กระดาษแก้วคลุมดอกไม้ เขียนวันที่ผสมบนป้ายและแขวนไว้ที่ดอก สังเกตดอกไม้ผสมถ้าผสมติดผลจะมีการ เจริญเติบโต ถ้าผสมไม่ติดดอกจะฝ่อและร่วง รอจนกระทั่งผลมะละกอสุก เก็บผลมะละกอมาผ่า ล้างเก็บเมล็ด สำหรับปลูกในปีต่อไป และเมล็ดมะละกอลูกผสม F_๑ บางส่วนจะถูกนำไปใช้ในการทดลองเรื่อง การทดสอบสาย พันธุ์มะละกอลูกผสมรุ่นที่ ๑ (F_๑ hybrid) ในแหล่งปลูกต่างๆ ผลการผสมพันธุ์มะละกอ ดังแสดงในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ มะละกอลูกผสมที่ได้จากการผสมข้ามระหว่างมะละกอพันธุ์แท้

ลำดับที่	คู่ผสม	จำนวนเมล็ด *
๑	MA X MI F _๑	๔๘๖
๒	MA X HO F _๑	๔๖๐
๓	MI X MD F _๑	๓๐๐
๔	MI X ST F _๑	๔๑๐
๕	MI X KD F _๑	๑๗๘
๖	MI X HO F _๑	๒๖๘

๗	MI X SEW F _๑	๘๖
๘	MI X MA F _๑	๑๙๔
๙	KD X MA F _๑	๑๐๘
๑๐	KD X PC F _๑	๑๐๐
๑๑	KD X SEW F _๑	๙๗
๑๒	KK๘๐ X HO F _๑	๔๓๐
๑๓	KK๘๐ X TW F _๑	๙๐
๑๔	KK๘๐ X HW F _๑	๑๖๕
๑๕	KK๘๐ X SEW F _๑	๘๑
๑๖	KK๘๐ X KDS F _๑	๑๓๖
๑๗	KNL X KK๘๐ F _๑	๘๗๒
๑๘	KNL X HO F _๑	๕๔๙
๑๙	KNL X MD F _๑	๓๘๔
๒๐	KN X MA F _๑	๓๐๐
๒๑	KN X KK๘๐ F _๑	๕๓๘

* เมล็ดจากผลเดี่ยวและหลายผล

ในปี ๒๕๕๕ ได้นำเมล็ดลูกผสมรุ่นที่ ๑ จำนวน ๑๓ คู่ผสมมาเพาะกล้า และย้ายปลูกในแปลงสายพันธุ์ละ ๓๐ ต้น ดูแลรักษาตามคู่มือ “เกษตรกรที่เหมาะสมในการปลูกมะละกอ” วัดการเจริญเติบโตดังแสดงในตารางที่ ๒ จากข้อมูลการเจริญเติบโต พบว่า มะละกอมีการเจริญเติบโตในด้านความสูงตั้งแต่ ๙๓.๘๗-๑๕๖.๖๗ ซม. โดยพันธุ์ที่มีความสูงมากที่สุดคือ HF๕๓F_๑-๕๕ ซึ่งมีความสูง ๑๕๖.๖๗ ซม. พันธุ์ที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางมากที่สุดมี ๒ คู่ผสมคือ HF๔๓F_๑-๕๕ และ HF๔๕F_๑-๕๕ เมื่อมะละกอออกดอกคลุมดอกให้ผสมตัวเองเพื่อเก็บเมล็ด F_๑ และเก็บข้อมูลผลผลิตและคุณภาพผลมะละกอสุก พบว่า มะละกอน้ำหนักผลน้อยกว่า ๑ กก. จำนวน ๑ สายพันธุ์คือ HF๓๕ F_๑-๕๕ น้ำหนักผล ๑-๑.๕ กก. จำนวน ๗ สายพันธุ์ และน้ำหนักผลมากกว่า ๑.๕ กก. จำนวน ๕ สายพันธุ์ สายพันธุ์มะละกอที่มีความยาวก้านผลยาวที่สุดคือ ๑๑.๗๕ ซม. ด้านความยาวผลมีความยาวตั้งแต่ ๑๗.๑๓-๔๐.๔๐ ซม. ความกว้างผลตั้งแต่ ๗.๗๘-๑๐.๐๐ ซม. ทุกพันธุ์มีช่องว่างผลน้อยกว่า ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ความหนาเนื้อมากที่สุดคือ ๓.๒๒ ซม. และน้อยที่สุด ๒.๒๘ ซม. สีเนื้อมีตั้งแต่สีส้มเหลืองถึงส้มแดง ค่า TSS มีค่าตั้งแต่ ๘.๐๐-๑๔.๓๐ เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ ๓)

ตารางที่ ๒ การเจริญเติบโตของมะละกอลูกผสม F_๑ ปี ๕๕ หลังปลูก ๖ เดือน

ลำดับที่	รหัสพันธุ์	ความสูงต้น (ซม.)	เส้นผ่านศูนย์กลางโคนต้น (ซม.)	เส้นผ่านศูนย์กลางทรงพุ่ม (ซม.)	ความสูงถึงผลแรก (ซม.)
๑	HF๓๒ F _๑ -๕๕	๑๓๔.๗๕	๘.๔๔	๑๔๘.๕๐	๘๒.๕๐
๒	HF๓๓ F _๑ -๕๕	๑๓๐.๕๐	๗.๔๔	๑๓๑.๒๕	๗๒.๒๒

๓	HF๓๔ F _{๑๐} -๕๕	๑๑๕.๐๓	๖.๖๑	๑๓๑.๖๐	๘๙.๕๐
๔	HF๓๖ F _{๑๐} -๕๕	๙๖.๐๐	๖.๗๗	๑๒๒.๐๘	๖๕.๐๔
๕	HF๓๘ F _{๑๐} -๕๕	๙๓.๘๗	๖.๓๐	๑๒๕.๕๑	๗๐.๗๓
๖	HF๓๙ F _{๑๐} -๕๕	๑๐๓.๕๗	๖.๑๓	๑๓๒.๗๔	๗๕.๘๐
๗	HF๔๐ F _{๑๐} -๕๕	๑๑๓.๗๗	๕.๖๓	๑๓๖.๖๐	๘๓.๒๒
๘	HF๔๑ F _{๑๐} -๕๕	๑๐๓.๗๗	๖.๔๓	๑๓๗.๙๐	๖๖.๑๕
๙	HF๔๓ F _{๑๐} -๕๕	๑๐๙.๐๐	๙.๒๔	๑๓๑.๒๕	๗๗.๕๐
๑๐	HF๔๔ F _{๑๐} -๕๕	๑๓๕.๐๐	๖.๓๗	๑๐๙.๕๐	-
๑๑	HF๔๕ F _{๑๐} -๕๕	๑๕๕.๐๐	๙.๒๔	๑๙๒.๕๐	๑๑๐.๐๐
๑๒	HF๔๖ F _{๑๐} -๕๕	๑๑๗.๐๐	๘.๕๒	๑๒๙.๕๐	๙๕.๐๐
๑๓	HF๕๓ F _{๑๐} -๕๕	๑๕๖.๖๗	๗.๙๖	๑๕๔.๑๗	๑๐๕.๐๐

ตารางที่ ๓ คุณภาพผลสุกของมะละกอลูกผสม F_{๑๐} ปี ๕๕

สายพันธุ์	น้ำหนักผล (กรัม)	ความยาว ก้านผล (ซม.)	ความ ยาวผล (ซม.)	ความ กว้างผล (ซม.)	ความ หนาเนื้อ (ซม.)	ช่องว่าง ผล (%)	ความแน่น เนื้อ (kg/cm ^๒)	สีเนื้อ	TSS (%)
HF๓๒ F _{๑๐} -๕๕	๒,๑๖๗	๔.๗๘	๓๔.๖๐	๙.๕๐	๓.๑๐	๑๕.๖๔	๐.๖๒	ส้ม	๑๑.๖๐
HF๓๓ F _{๑๐} -๕๕	๑,๖๖๐	๔.๗๕	๓๑.๕๐	๘.๗๕	๒.๙๕	๑๑.๕๐	๐.๗๒	ส้มแดง	๑๐.๙๐
HF๓๔ F _{๑๐} -๕๕	๖๕๑	๓.๒๐	๑๗.๑๓	๘.๙๓	๒.๖๓	๑๑.๗๗	๐.๖๐	ส้ม	๑๔.๐๐
HF๓๖ F _{๑๐} -๕๕	๑,๑๕๔	๕.๘๔	๒๑.๗๐	๙.๕๘	๓.๑๒	๗.๒๔	๐.๕๗	ส้ม	๑๔.๓๐
HF๓๘ F _{๑๐} -๕๕	๑,๔๕๗	๔.๒๐	๒๘.๙๐	๙.๔๐	๒.๘๐	๑๒.๕๐	๐.๕๔	ส้มแดง	๑๑.๓๓

HF๓๙ F _๓ -๕๕	๑,๔๐๗	๓.๖๗	๒๘.๘๐	๑๐.๐๐	๒.๗๗	๑๕.๒๓	๐.๕๖	ส้มเหลือง	๑๑.๔๐
HF๔๐ F _๓ -๕๕	๑,๔๕๓	๕.๔๓	๓๓.๐๓	๙.๔๗	๒.๖๓	๑๓.๕๗	๐.๔๙	ส้มแดง	๑๐.๔๗
HF๔๑ F _๓ -๕๕	๑,๗๓๕	๕.๒๒	๓๒.๗๐	๙.๑๔	๓.๒๒	๑๓.๑๘	๐.๖๘	ส้ม	๑๐.๖๐
HF๔๓ F _๓ -๕๕	๑,๓๔๑	๕.๗๐	๒๓.๙๒	๙.๖๒	๓.๑๘	๑๖.๒๔	๐.๖๐	เหลือง	๑๐.๗๐
HF๔๔ F _๓ -๕๕	๑,๑๑๓	๕.๐๐	๒๖.๐๐	๘.๒๐	๒.๕๐	๑๕.๔๐	๐.๔๐	ส้ม	๘.๐๐
HF๔๕ F _๓ -๕๕	๑,๗๓๙	๑๐.๗๕	๒๘.๐๐	๙.๘๐	๓.๐๘	๑๖.๙๓	๐.๖๐	ส้ม	๑๒.๗๕
HF๔๖ F _๓ -๕๕	๑,๓๙๒	๔.๙๘	๔๐.๔๐	๗.๗๘	๒.๒๘	๑๗.๘๔	๐.๖๒	ส้ม	๑๐.๙๐
HF๕๓ F _๓ -๕๕	๒,๐๔๓	๑๑.๗๕	๓๘.๕๐	๙.๑๕	๓.๑๐	๑๖.๕๐	๐.๖๔	ส้มแดง	๑๒.๐๐

นอกจากนี้ยังมีเมล็ดพันธุ์มะละกอลูกผสมจากงานวิจัยเรื่อง การผสมและคัดเลือกพันธุ์มะละกอเพื่อบริโภคสุก ในรุ่น F_๓ จำนวน ๗ สายพันธุ์ จึงได้นำมาปลูกแปลง เก็บข้อมูลการเจริญเติบโต พบว่า มะละกอรุ่น F_๓ มีความสูงตั้งแต่ ๑๗๔.๕๐-๒๔๔.๐๐ ซม. และมีเส้นผ่านศูนย์กลางโคนต้นตั้งแต่ ๘.๐๐-๑๕.๓๓ ซม. พันธุ์ที่มีจำนวนผลต่อต้นสูงที่สุดคือ VR๐๔F_๓ โดยมีจำนวนผลต่อต้น ๒๔ ผล ในขณะที่พันธุ์ VR๐๒F_๓ มีจำนวนผล ๑๖ ผล แต่มีผลผลิตสูงสุด ๙,๐๙๓ กก./ไร่ (ตารางที่ ๔) ในด้านคุณภาพผลพบว่า มะละกอทุกพันธุ์มีน้ำหนักผลมากกว่า ๑ กก. โดยมีน้ำหนักผลตั้งแต่ ๑,๑๒๙-๒,๑๐๘ กก. ความยาวผลตั้งแต่ ๒๖.๗๒-๓๖.๓๐ ซม. ความหนาเนื้อน้อยที่สุดคือ ๒.๔๐ ซม. และมากที่สุดคือ ๓.๐๔ ซม. ค่า TSS มีค่าตั้งแต่ ๘.๗๒-๑๒.๖๐ เปอร์เซ็นต์ สีเนื้อมีสีส้มเหลือง ส้มและส้มแดง (ตารางที่ ๕) ในทุกคู่ผสมคลุมดอกเพื่อให้ผสมตัวเอง และเก็บเมล็ดรุ่น F_๔ สำหรับปลูกต่อไป

ตารางที่ ๔ การเจริญเติบโตของมะละกอลูกผสม F_๓ ปี ๕๕ หลังปลูก ๘ เดือน

รหัสพันธุ์	ความสูงต้น (ซม.)	เส้นผ่านศูนย์กลางโคนต้น (ซม.)	เส้นผ่านศูนย์กลางทรงพุ่ม (ซม.)	ความสูงถึงผลแรก (ซม.)	จำนวนผล/ต้น	ผลผลิต/ไร่ (กก.)
VR๐๔ F _๓ -๕๕	๒๔๔.๐๐	๑๕.๓๓	๒๒๘.๖๗	๑๔๒.๓๓	๒๔	๘,๖๗๐
VR๐๕ F _๓ -๕๕	๒๐๕.๐๐	๑๕.๐๐	๒๑๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๕	๗,๔๒๐
VR๐๖ F _๓ -๕๕	๑๗๔.๕๐	๑๓.๐๐	๒๒๓.๗๕	๘๘.๐๐	๕	๒,๑๗๐
VR๐๗ F _๓ -๕๕	๑๙๒.๕๐	๑๕.๐๐	๒๑๓.๗๕	๑๐๒.๕๐	๑๔	๘,๕๓๙
HF๕๓๓ F _๓ -๕๕	๒๒๒.๕๐	๑๕.๕๐	๒๒๗.๕๐	๑๔๒.๕๐	๑๖	๙,๐๙๓

HF๕๕ F _๓ -๕๕	๒๐๖.๐๐	๘.๐๐	๑๘๔.๐๐	๑๑๖.๐๐	๑๕	๖,๖๒๔
HF๕๖ F _๓ -๕๕	๑๙๙.๐๐	๑๔.๐๐	๒๑๓.๓๐	๑๓๘.๐๐	๘	๓,๘๓๒

ตารางที่ ๕ คุณภาพผลสุกของมะละกอลูกผสม F_๓ ปี ๕๕

สายพันธุ์	น้ำหนักผล (กรัม)	ความยาว ก้านผล (ซม.)	ความยาวผล (ซม.)	ความกว้างผล (ซม.)	ความหนาเนื้อ (ซม.)	ช่องว่าง ผล (%)	ความแน่นเนื้อ (kg/cm ^๒)	สีเนื้อ	TSS (%)
VR๐๔ F _๓ -๕๕	๑,๑๒๙	๓.๙๒	๒๖.๗๒	๘.๕๖	๒.๔๐	๑๕.๖๖	๐.๕๒	ส้ม	๑๒.๖๐
VR๐๕ F _๓ -๕๕	๒,๑๐๘	๕.๐๒	๓๖.๓๐	๑๐.๓๐	๒.๙๐	๑๔.๓๐	๐.๕๒	ส้ม	๘.๗๒
VR๐๖ F _๓ -๕๕	๑,๓๕๖	๕.๙๐	๓๔.๒๐	๘.๕๔	๒.๕๒	๒๑.๙๒	๐.๕๒	ส้ม	๑๒.๓๐
VR๐๗ F _๓ -๕๕	๑,๙๐๖	๖.๔๘	๓๔.๘๐	๙.๕๘	๒.๘๔	๑๕.๘๒	๐.๖๑	ส้ม	๑๑.๙๐
HF๕๓๓ F _๓ -๕๕	๑,๑๗๖	๗.๐๐	๓๒.๐๐	๙.๒๕	๒.๙๕	๑๙.๔๐	๐.๖๕	ส้มแดง	๑๑.๐๐
HF๕๕ F _๓ -๕๕	๑,๓๘๐	๕.๘๖	๓๒.๔๐	๘.๕๘	๒.๙๖	๑๔.๔๐	๐.๕๓	ส้มแดง	๑๑.๘๐
HF๕๖ F _๓ -๕๕	๑,๔๙๗	๕.๔๘	๒๖.๙๖	๙.๐๖	๓.๐๔	๑๑.๙๐	๐.๕๓	ส้มเหลือง	๑๒.๕๐

ในปี ๒๕๕๖ ได้ปลูกมะละกอรุ่น F_๑ เพิ่มเติมจำนวน ๒ สายพันธุ์และ F_๒ จำนวน ๕ สายพันธุ์ในแปลงทดลอง เพื่อเพิ่มความเป็นพันธุ์แท้และประเมินศักยภาพของแต่ละสายพันธุ์ สายพันธุ์ละ ๒๕ ต้น ส่วนเมล็ดมะละกอรุ่น F_๔ ได้นำไปใช้ในการทดลองเรื่อง การทดสอบพันธุ์มะละกอพันธุ์แท้ในแหล่งปลูกต่างๆ ในขณะที่มะละกอกำลังเจริญเติบโตและให้ผลผลิต (ตารางที่ ๖) ในวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ ได้เกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ของจังหวัดศรีสะเกษ น้ำได้ท่วมขังภายในศูนย์ฯ เป็นเวลามากกว่า ๑ สัปดาห์ ทำให้มะละกอที่กำลังติดผลตาย ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ ๖ การเจริญเติบโตของมะละกอลูกผสม F_๑ และ F_๒ ปี ๕๖ หลังปลูก ๕ เดือน

รหัสพันธุ์	ความสูงต้น (ซม.)	เส้นผ่านศูนย์กลาง โคนต้น (ซม.)	เส้นผ่านศูนย์กลาง ทรงพุ่ม (ซม.)	จำนวนผล/ต้น
------------	---------------------	-----------------------------------	------------------------------------	-------------

HF๑๑ F _๑ -๕๖	๒๑๕.๐๐	๑๒.๕๗	๒๑๐.๘๖	๓๗
HF๑๒ F _๑ -๕๖	๒๕๒.๕๐	๑๒.๒๘	๒๐๓.๖๐	๒๖
HF๓๑ F _๒ -๕๖	๑๓๗.๗๘	๙.๐๘	๑๓๐.๖๗	๒๖
HF๓๒ F _๒ -๕๖	๒๐๒.๘๒	๑๐.๑๑	๑๘๓.๙๗	๑๗
HF๓๓ F _๒ -๕๖	๑๙๑.๘๙	๑๐.๔๔	๑๗๓.๖๗	๓๐
HF๓๔ F _๒ -๕๖	๑๕๐.๔๘	๘.๔๑	๑๓๔.๗๙	๑๑
HF๓๕ F _๒ -๕๖	๑๕๘.๕๐	๙.๒๑	๑๔๒.๗๐	๒๒

ในปี ๒๕๕๗ ได้นำเมล็ดมะละกอลูกผสมรุ่น F_๒ และ F_๔ มาปลูกอีกครั้ง เนื่องจากในปี ๒๕๕๖ ไม่สามารถเก็บเมล็ดพันธุ์ได้ โดยปลูกมะละกอรุ่น F_๒ จำนวน ๑๑ สายพันธุ์ และมะละกอรุ่น F_๔ จำนวน ๗ สายพันธุ์ เก็บข้อมูลการเจริญเติบโต พบว่า มะละกอมีความสูงตั้งแต่ ๑๔๘.๐๐-๒๑๕.๗๐ ซม. เส้นผ่านศูนย์กลางต้นตั้งแต่ ๑๑.๓๙-๑๓.๔๗ ซม. โดยพันธุ์ HF๕๗ F_๔-๕๗ มีจำนวนผลมากที่สุด ๓๐ ผล และมีผลผลิตมากที่สุด ๙,๙๔๓ กก./ไร่ (ตารางที่ ๗ และ ภาพที่ ๑)

ตารางที่ ๗ การเจริญเติบโตของมะละกอลูกผสม F_๒ และ F_๔ ปี ๕๗ หลังปลูก ๗ เดือน

รหัสพันธุ์	ความสูง (ซม.)	เส้นผ่านศูนย์กลาง โคนต้น (ซม.)	จำนวนผล/ต้น	ผลผลิต/ไร่ (กก.)
------------	------------------	-----------------------------------	-------------	---------------------

HF๓๑ F _๒ -๕๗	๑๔๘.๐๐	๑๑.๗๕	๓๐	๖,๖๓๔
HF๓๒ F _๒ -๕๗	๑๘๙.๐๐	๑๒.๙๖	๑๘	๘,๑๙๖
HF๓๓ F _๒ -๕๗	๑๕๖.๐๐	๑๑.๐๓	๒๐	๙,๒๑๖
HF๓๔ F _๒ -๕๗	๒๑๕.๗๐	๑๒.๓๐	๓๐	๕,๑๑๗
HF๓๖ F _๒ -๕๗	๑๕๙.๖๔	๑๑.๖๔	๓๐	๘,๘๖๑
HF๓๗ F _๒ -๕๗	๑๕๗.๑๔	๑๐.๓๗	๑๕	๗,๖๘๐
HF๓๘ F _๒ -๕๗	๑๗๐.๕๗	๑๒.๗๙	๒๐	๘,๖๕๓
HF๓๙ F _๒ -๕๗	๑๖๗.๘๐	๑๒.๖๒	๒๐	๗,๘๙๑
HF๔๐ F _๒ -๕๗	๒๐๗.๐๐	๑๒.๕๓	๒๐	๗,๐๐๒
HF๔๑ F _๒ -๕๗	๒๐๓.๕๗	๑๓.๔๗	๒๕	๙,๗๘๔
HF๔๒ F _๒ -๕๗	๑๘๖.๕๐	๑๐.๔๑	๒๐	๗,๔๑๑
HF๕๑ F _๔ -๕๗	๒๑๘.๒๒	๑๑.๔๒	๑๘	๗,๑๕๔
HF๕๒ F _๔ -๕๗	๒๐๒.๑๔	๑๒.๒๖	๑๕	๗,๐๐๓
HF๕๓ F _๔ -๕๗	๑๘๗.๒๗	๑๒.๔๓	๒๐	๙,๔๘๕
HF๕๔ F _๔ -๕๗	๑๖๗.๕๐	๑๑.๔๒	๑๙	๖,๒๖๘
HF๕๕ F _๔ -๕๗	๒๐๖.๘๒	๑๑.๘๗	๒๐	๙,๕๒๓
HF๕๖ F _๔ -๕๗	๑๘๗.๐๙	๑๑.๕๐	๑๕	๗,๑๔๒
HF๕๗ F _๔ -๕๗	๑๘๖.๓๘	๑๑.๓๙	๒๓	๙,๙๔๓

ในด้านคุณภาพพบว่า มะละกอมีน้ำหนักผลน้อยกว่า ๑ กก. มีจำนวน ๓ สายพันธุ์ พันธุ์ที่มีน้ำหนักน้อยที่สุดคือ ๕๓๒.๕๕ กรัม และพันธุ์ที่มีน้ำหนักมากที่สุด ๑,๖๐๐.๙๕ กรัม ก้านผลยาวที่สุด ๑๐.๔๕ ซม. ความยาวผลตั้งแต่ ๑๖.๖๗-๓๕.๕๐ ซม. ความกว้างผลตั้งแต่ ๘.๖๘-๑๐.๓๘ ซม. ความหนาเนื้อน้อยที่สุด ๒.๖๒ ซม. และมากที่สุด ๓.๗๘ ซม. สีเนื้อมีสีเหลือง ส้มเหลือง ส้มและส้มแดง ค่า TSS สูงสุด ๑๔.๔๘ เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ ๘) ทุกพันธุ์คลุมดอกเพื่อเก็บเมล็ด F_๓ และ F_๔ สำหรับปลูกในรุ่นต่อไป

ตารางที่ ๘ คุณภาพผลสุกของมะละกอลูกผสม F_๒ และ F_๔ ปี ๕๗

สายพันธุ์	น้ำหนักผล (กรัม)	ความยาวก้านผล (ซม.)	ความยาวผล (ซม.)	ความกว้างผล (ซม.)	ความหนาเนื้อ (ซม.)	สีเนื้อ	TSS (%)
HF๓๑ F _๒ -๕๗	๖๙๐.๘๔	๓.๖๐	๒๑.๐๐	๘.๙๖	๒.๘๘	ส้ม	๑๐.๘๐
HF๓๒ F _๒ -๕๗	๑,๔๒๒.๙๘	๗.๗๖	๓๒.๔๗	๙.๗๓	๓.๑๗	ส้ม	๑๐.๑๗
HF๓๓ F _๒ -๕๗	๑,๔๓๙.๓๙	๘.๔๗	๓๑.๘๘	๙.๓๒	๓.๑๖	ส้ม	๑๐.๔๙
HF๓๔ F _๒ -๕๗	๕๓๒.๕๕	๔.๘๘	๑๖.๖๗	๘.๖๘	๒.๖๒	ส้มแดง	๑๔.๔๘
HF๓๖ F _๒ -๕๗	๙๒๕.๗๕	๗.๑๒	๒๐.๙๐	๙.๓๘	๓.๒๐	ส้มแดง	๑๓.๓๗
HF๓๗ F _๒ -๕๗	๑,๖๐๐.๙๕	๔.๒๕	๓๕.๕๐	๑๐.๓๘	๒.๙๐	ส้มแดง	๙.๖๙
HF๓๘ F _๒ -๕๗	๑,๓๕๑.๓๙	๕.๙๔	๒๗.๕๓	๙.๔๑	๓.๗๘	ส้มแดง	๑๑.๗๕
HF๓๙ F _๒ -๕๗	๑,๒๓๒.๖๘	๔.๗๗	๓๐.๒๙	๙.๓๑	๓.๑๕	ส้ม	๑๑.๘๓
HF๔๐ F _๒ -๕๗	๑,๐๙๓.๘๙	๖.๑๔	๒๗.๕๗	๙.๑๓	๓.๐๑	ส้ม	๑๑.๓๙
HF๔๑ F _๒ -๕๗	๑,๒๒๒.๖๘	๖.๐๖	๒๙.๕๑	๙.๔๒	๓.๐๙	ส้ม	๑๑.๔๘
HF๔๒ F _๒ -๕๗	๑,๕๔๔.๙๓	๘.๖๓	๒๙.๓๘	๑๐.๙๗	๓.๓๗	ส้ม	๑๒.๔๙
HF๕๑ F _๔ -๕๗	๑,๒๔๑.๗๓	๑๐.๔๕	๓๑.๐๖	๙.๗๒	๓.๐๒	ส้ม	๑๑.๒๖
HF๕๒ F _๔ -๕๗	๑,๔๕๘.๕๓	๘.๔๑	๓๒.๘๙	๙.๙๕	๒.๘๐	ส้ม	๑๑.๑๒
HF๕๓ F _๔ -๕๗	๑,๔๘๒.๓๗	๗.๗๒	๒๘.๗๔	๑๐.๖๐	๓.๔๘	ส้มแดง	๑๑.๑๘
HF๕๔ F _๔ -๕๗	๑,๐๓๑.๑๘	๗.๓๖	๒๖.๙๓	๘.๘๕	๒.๗๙	ส้มเหลือง	๑๑.๘๘
HF๕๕ F _๔ -๕๗	๑,๑๘๓.๙๖	๘.๓๓	๓๑.๓๕	๙.๐๒	๒.๙๘	ส้มแดง	๑๐.๖๕
HF๕๖ F _๔ -๕๗	๑,๔๘๘.๔๕	๗.๗๗	๒๘.๖๗	๑๐.๖๔	๓.๖๕	เหลือง	๑๒.๒๙
HF๕๗ F _๔ -๕๗	๑,๓๕๑.๐๐	๘.๕๓	๒๗.๑๗	๑๐.๓๐	๓.๓๓	ส้มแดง	๑๑.๒๒

ในปี ๒๕๕๘ ได้ปลูกมะละกอลูกผสม F_๓ จำนวน ๘ สายพันธุ์ และมะละกอลูกผสม F_๔ จำนวน ๘ สายพันธุ์ ในแปลงปลูก เก็บข้อมูลการเจริญเติบโตและข้อมูลผลผลิต โดยพบว่า พันธุ์ HF ๕๓ F_๔-๕๘ มีการเจริญเติบโตดีที่สุด โดยมีความสูง เส้นผ่านศูนย์กลางโคนต้นมากที่สุดเท่ากับ ๒๕๕.๐๐ ซม. และ ๑๔.๓๐ ซม. ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าติดลูกสูงสุด ๒๕ ผล (ตารางที่ ๙) ซึ่งมะละกออยู่ในช่วงเก็บข้อมูลคุณภาพผลสุก

ตารางที่ ๙ การเจริญเติบโตของมะละกอลูกผสมรุ่น F_๓ และ F_๔ หลังปลูก ๖ เดือน

รหัสพันธุ์	ความสูง (ซม.)	เส้นผ่านศูนย์กลางโคน	ทรงพุ่ม (ซม.)	ความยาวใบ (ซม.)	ความกว้างใบ (ซม.)	ความสูงถึงผลแรก	จำนวนผล/ต้น
------------	---------------	----------------------	---------------	-----------------	-------------------	-----------------	-------------

	ต้น (ชม.)			(ชม.)			
HF ๓๓ F _๓ -๕๘	๑๕๙.๐๐	๑๑.๑๑	๑๕๘.๑๓	๖๗.๐๐	๖๗.๘๘	๙๑.๕๐	๑๓
HF ๓๔ F _๓ -๕๘	๑๙๕.๐๐	๑๐.๔๓	๑๕๘.๔๓	๕๖.๗๐	๕๖.๓๓	๑๑๒.๔๗	๑๘
HF ๓๕ F _๓ -๕๘	๒๓๔.๑๗	๑๑.๕๕	๑๖๗.๗๘	๕๘.๖๙	๕๗.๓๑	๑๓๖.๒๔	๑๗
HF ๓๗ F _๓ -๕๘	๑๖๘.๓๓	๑๐.๕๓	๑๔๗.๙๖	๗๐.๘๓	๖๗.๙๒	๑๐๐.๖๗	๑๐
HF ๓๙ F _๓ -๕๘	๑๖๖.๑๑	๙.๗๒	๑๔๐.๘๔	๖๔.๘๙	๖๓.๘๙	๙๙.๕๐	๘
HF ๔๐ F _๓ -๕๘	๑๖๓.๘๙	๖.๘๓	๙๓.๖๒	๕๓.๒๘	๔๙.๕๐	๑๑๓.๐๐	๙
HF ๔๑ F _๓ -๕๘	๑๘๕.๐๐	๑๑.๔๕	๑๕๑.๑๙	๖๑.๓๑	๕๙.๓๑	๘๒.๖๓	๑๕
HF ๔๒ F _๓ -๕๘	๑๗๕.๒๒	๑๐.๖๓	๑๕๖.๓๙	๖๘.๘๙	๖๘.๐๐	๘๔.๔๔	๑๒
HF ๕๑ F _๔ -๕๘	๒๐๖.๖๗	๑๑.๕๐	๑๖๑.๖๗	๗๕.๓๓	๗๓.๐๐	๑๒๙.๐๐	๑๑
HF ๕๒ F _๔ -๕๘	๒๐๑.๘๘	๑๑.๓๕	๑๖๑.๖๗	๗๓.๙๔	๗๗.๐๖	๑๐๓.๑๓	๑๗
HF ๕๓ F _๔ -๕๘	๒๕๕.๐๐	๑๔.๓๐	๑๘๐.๐๐	๘๙.๐๐	๙๒.๐๐	๑๑๓.๐๐	๒๕
HF ๕๔ F _๔ -๕๘	๑๖๕.๘๓	๘.๗๒	๑๒๕.๐๐	๖๓.๕๘	๘๕.๖๗	๑๓๘.๖๐	๔
HF ๕๕ F _๔ -๕๘	๒๑๓.๘๓	๑๑.๗๕	๑๖๒.๕๐	๗๑.๓๓	๗๒.๙๕	๙๐.๐๐	๑๕
HF ๕๖ F _๔ -๕๘	๒๒๖.๕๖	๑๑.๕๐	๑๖๘.๒๒	๖๓.๘๓	๖๘.๕๐	๑๒๗.๕๖	๑๓
HF ๕๑-๒ F _๔ -๕๘	๑๖๑.๐๐	๙.๑๐	๑๓๗.๐๐	๖๗.๙๐	๖๘.๑๐	๑๖๑.๐๐	๘

สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

ผลการทดลองพบว่า การผสมและคัดเลือกพันธุ์มะละกอลูกผสมเพื่อให้ได้พันธุ์ใหม่ ในเบื้องต้นสามารถคัดเลือกได้มะละกอพันธุ์ใหม่ที่เกิดจากการผสมข้ามระหว่างพันธุ์แท้ และมีลักษณะดีทางการเกษตร แบ่งเป็น พันธุ์ผลเล็กน้ำหนักน้อยกว่า ๑ กก. จำนวน ๒ สายพันธุ์ คือ HF๓๔ F_๒-๕๗ และ HF๓๖ F_๒-๕๗ ทั้งสองสายพันธุ์มีเนื้อสีส้มแดง และพันธุ์ผลใหญ่น้ำหนักมากกว่า ๑ กก. เนื้อสีส้มแดง จำนวน ๔ สายพันธุ์ โดยพันธุ์ที่มีลักษณะดีที่สุดคือ HF๕๗ F_๔-๕๗ รองลงมาคือ HF๕๓ F_๔-๕๗ HF๕๕ F_๔-๕๗ และ HF ๓๘ F_๔-๕๗ ตามลำดับ และพันธุ์ผลใหญ่น้ำหนักมากกว่า ๑ กก. เนื้อสีเหลือง จำนวน ๑ สายพันธุ์คือ HF๕๖ F_๔-๕๗

การผสมและคัดเลือกพันธุ์มะละกอโดยการผสมข้ามระหว่างมะละกอ ๒ พันธุ์ เพื่อให้ได้พันธุ์ลูกผสมพันธุ์ใหม่ พบว่า สามารถผสมข้ามพันธุ์มะละกอและเก็บเมล็ดพันธุ์ได้ แต่จำนวนเมล็ดพันธุ์ที่ได้อาจจะมากขึ้นกับพันธุ์มะละกอและสภาพแวดล้อมในขณะที่มีการผสมเกสร และเนื่องจากมะละกอเป็นพืชที่มีฐานพันธุกรรมแคบ การผสมเพื่อให้ได้ลักษณะใหม่ๆ ค่อนข้างยาก การศึกษานี้คัดเลือกพันธุ์มะละกอลูกผสมโดยแบ่งเป็น ๒ กลุ่มตามน้ำหนักผล คือ น้ำหนักผลน้อยกว่า ๑ กก. พบว่า มีมะละกอลูกผสมอยู่ในกลุ่มนี้จำนวน ๓ สายพันธุ์ นอกนั้นมีน้ำหนักผลมากกว่า ๑ กก. ซึ่งการแบ่งในลักษณะนี้เพื่อต้องการคัดเลือกพันธุ์มะละกอสําหรับบริโภคผลสด และพันธุ์มะละกอสําหรับการแปรรูปเป็นผลไม้กระป๋อง ในส่วนของสีเนื้อมะละกอพบว่า มีตั้งแต่สีเหลือง ส้มเหลือง ส้ม

และส้มแดง ซึ่งการผสมข้ามพันธุ์นี้ยังไม่สามารถคัดเลือกพันธุ์มะละกอที่มีสีแดงเข้มได้ นอกจากนี้การผสมข้ามยังให้ลูกผสมที่มีสีซีดกว่าพันธุ์พ่อแม่ในบางคู่ผสม ในด้านความหนาเนื้อพบว่า ทุกพันธุ์มีความหนาเนื้อมากกว่า ๒.๕ ซม. ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ส่วนค่า TSS พบว่ามีมะละกอเพียง ๓ สายพันธุ์ที่มีค่าสูงกว่า ๑๒ เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่พันธุ์ส่วนใหญ่มีค่าประมาณ ๑๑ เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นในการคัดเลือกพันธุ์มะละกอ นอกจากจะพิจารณาเรื่องผลผลิตแล้วยังต้องพิจารณาคุณสมบัติอื่นๆด้วย ซึ่งพันธุ์เหล่านี้ควรจะมีการปลูกคัดเลือกให้ได้พันธุ์แท้และปลูกทดสอบต่อไป

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพันธุ์มะละกอต่อไป

คำชี้แจง การปลูกเพื่อคัดเลือกพันธุ์มะละกอในแต่ละรุ่น เพื่อเก็บเมล็ดพันธุ์ในแต่ละรุ่นต้องใช้เวลามากกว่า ๑ ปี ดังนั้นการปลูกรุ่นต่อไปต้องรอเมล็ดพันธุ์ ทำให้การดำเนินงานล่าช้ากว่ากำหนด นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องภัยธรรมชาติ ซึ่งทำให้งานปรับปรุงพันธุ์มะละกอล่าช้ากว่ากำหนด

เอกสารอ้างอิง

วีไล ปราสาทศรี. ๒๕๕๑. มะละกอผลเล็ก “ขอนแก่น ๘๐”. จดหมายข่าว ผลไม้ กรมวิชาการเกษตร ๑๑: ๒-๖.

ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ. ๒๕๔๓. เอกสารประกอบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “เกษตรดีที่เหมาะสมในการปลูกมะละกอ” ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๓ ณ โรงแรมเจริญธานีปรีนเซส ขอนแก่น.

อุทัย นพคุณวงศ์ สกล พรหมพันธุ์ รักชัย คุรุบรรเจิดจิต ประเสริฐ อนุพันธ์ และ สุวิทย์ ชัยเกียรติยศ. ๒๕๓๕. การรวบรวมพันธุ์และคัดเลือกพันธุ์มะละกอลูกผสม. รายงานผลงานวิจัยประจำปี ๒๕๓๕ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร.

ภาพที่ ๑ มะละกอสายพันธุ์ HF๓๔F_๖-๕๗

ภาพที่ ๒ มะละกอสายพันธุ์ HF๓๖F_๖-๕๗

ภาพที่ ๓ มะละกอสายพันธุ์ HF๕๗F๘-๕๗

ภาพที่ ๔ มะละกอสายพันธุ์ HF๕๖ F๘-๕๗